

ПРЕСЦЕНТЪР И ВРЪЗКИ С ОБЩЕСТВЕННОСТТА

БСК: Министърът на труда и социалната политика не трябва да допуска административно увеличение на минималните осигурителни прагове

През последния месец темата за състоянието и необходимите реформи на пазара на труда стана изключително актуална.

От една страна, тя бе провокирана от препоръките на Съвета на Европа към страната ни, част от които се отнасяха именно до необходимостта от спешни реформи на пазара на труда.

От друга страна, стартираха преговорите между социалните партньори за определяне на минималния осигурителен доход (МОД) по икономически дейности и длъжности за 2012 г. Това по традиция стана повод синдикатите да поискат административно индексирание на работните заплати – и в обществената, и в частния сектор. Българската стопанска камара (БСК) и други работодателски организации категорично се противопоставиха на каквото и да било увеличение на разходите за труд, поради крайно влошената пазарна среда и невъзможността на предприятията да развият ефективно дейността си, да генерират печалби, а оттам – да създават качествени работни места и да допринасят за ръста на икономиката.

Не на последно място, темата за пазара на труда бе провокирана от тревожните данни на НСИ, които бяха обобщени и анализирани от БСК и които показват тежки за обществото и икономиката ни тенденции. А данните сочат, че за 2 години безработицата е нараснала с 85%, броят на обезкуражените лица е с 53% повече, работните места са намалели с почти 300 000, а заетите – с 320 000. В 46% от активните предприятия има нула заети, а младежката заетост е 19.8% при средно за ЕС-27 35%.

„Въпрос от първостепенно значение днес е заетостта, а не заплащането на труда“, заяви неколкратно изпълнителният председател на БСК Божидар Данев. Думите му, разбира се, бяха посрещнати на нож от заетите в икономиката и от техните представители – синдикатите. Дали, обаче, е правилен подходът на късогледо взиране във ведомостите за заплати, или трябва да се мисли в перспектива за запазване стабилността на предприятията и недопускане закриването на работни места?!

БСК е ЗА увеличение на доходите, вкл. на пенсиите, но сме против това да става по административен път. Ръстът на доходите трябва да се основава на реални икономически резултати, тенденции и възможности. Високи доходи ще има тогава, когато нарасне броят на качествените и устойчиви работни места. За да стане това, нужни са насърчителни мерки, нужна е спокойна бизнес среда, нужна е най-вече по-малко административна намеса в икономиката.

На 3 октомври ще се проведе последното заседание на работната група за определяне на МОД-2012. До момента са сключени 46 браншови споразумения за 1188,5 хил. заети в икономиката, като средното увеличение на МОД спрямо настоящата година е 7%. Предстои министърът на труда и социалната политика да реши дали ще наложи административно увеличение на осигурителните прагове в секторите, за които няма двустранни споразумения, или ще се съобрази с настояването на работодателите да запази праговете на нивото от тази година.

БСК многократно заяви категоричната си позиция против налагането по административен път на каквито и да било увеличения на работните заплати и осигуровките. Експертите на камарата изчислиха, че **за 7-процентния среден ръст на МОД основна заслуга имат три секторни споразумения – в земеделието, в търговията и в туризма. Ако хипотетично премахнем споразуменията в цитираните три сектора, то средното договорено увеличение на МОД е 2%.** Стои въпросът: Редно ли е тези три сектора да са определящи за общото състояние на всички останали?! За разумно мислещите и икономически грамотни хора е ясно, че драстичното увеличение на МОД в тези три бранша е опит за справяне с огромния сив сектор в тях. Дали обаче във всички останали сектори нещата са толкова „сиви“ и струва ли си покрай сухото да гори и мокрото, както мъдро е попитал народът?!

Настояваме, преди вземането на управленски решения да се извърши оценка на въздействието на тези решения, както изисква Законът за нормативните актове, и да има политически ангажимент по тази оценка на въздействието. Например, за тази година паралелно бяха увеличени осигурителните вноски с 1.8 процентни пункта, МОД – с 5.6%, а работните заплати – с 5.9%. На този фон бюджетът на НОИ е с дефицит от около 300 млн. лв. Направи ли някой анализ на какво се дължи тази диспропорция и как увеличението на осигуровките, вкл. на МОД се е отразило върху финансовата стабилност на осигурителната система? Прави ли някой анализ как ново увеличение на МОД ще засегне бюджета на НОИ?

Много фирми се обърнаха към БСК с призив да не допускаме ново увеличение на осигурителната тежест. Ще цитираме едно от писмата, което ясно описва положението, в което са поставени хората от реалния бизнес:

„Едноличен търговец съм и имам мини-маркет. В града ни има около 20 малки магазина. Полагаме неимоверни усилия да запазим работните места в обектите си. В града няма работещи фабрики – работят само полицията, две банки, училище и детски градини. Всички други са в чужбина или по нивите – два месеца през лятото. След като хората нямат доходи, ние няма откъде да имаме приходи. С това увеличение на осигурителните прагове със сигурност ще сме принудени на първо време да съкращаваме, а после и да затворим. Само в моя обект 4 семейства ще бъдат поставени на ръба на оцеляването. Дайте ни шанс да продължим да работим, не искаме да чакаме пред бюрото по труда или за помощи. Надяваме се чрез Вас да изложим нашата молба, защото макар и дребни като бизнес, ние също плащаме данъци и сме сигурни, че не само в нашия град е така. България не е само големи градове с големи вериги и големи обороти – помислете и за малките!“

Писма, като това, ни карат още по-убедено да защитаваме позицията за ограничаване нарастването на разходите за труд – било под формата на повишаване на осигурителните прагове, било чрез искания за увеличение на възнагражденията. Нещо повече, считаме, че трябва да се преразгледат нормативните документи, отнасящи се до МОД, така че **за малките и средните фирми праговете да нямат задължителен, а препоръчителен характер.**

В речта си пред Европейския парламент на 28 септември т.г. председателят на Европейската комисия Жозе Мануел Барозу очерта актуалното състояние и предизвикателствата пред европейската икономика. В този контекст той представи и визията на ЕК по отношение пазара на труда, като постави три основни акцента:

1. Създаване на устойчиви и иновативни работни места чрез съсредоточаване на усилията в областта на иновациите и новите технологии, вкл. в сферата на екологичните технологии.
2. Подкрепа на МСП, особено на млади иновационни предприятия, чрез осигуряване на рисков капитал и намаляване на административната тежест и регулациите в икономиката;
3. Подкрепа за младите, които не могат да си намерят работа. Включването им в програми за стажуване и обучение, съфинансирано от Европейския социален фонд.

Ето няколко ключови послания на Жозе Мануел Барозу, които в пълна степен се отнасят и до България:

- Нужно е да създадем **устойчиви работни места** и да съсредоточим усилията си в областта на **иновациите и новите технологии**. В основата на модерната индустриална политика са инвестициите в научноизследователска дейност и иновации. Например, през последните 5 години в сектора на възобновяемите енергийни източници в ЕС вече са създадени 300 000 работни места, а през следващото десетилетие световният пазар на екологични технологии се очаква да нарасне три пъти.
- Всички държави-членки трябва да ускорят най-неотложните части от плана за растеж и заетост **„Европа 2020“**.
- **В един конкурентен свят ние трябва да сме също така високообразовани** и да притежаваме уменията да се изправим пред тези нови предизвикателства.
- ЕК ще се съсредоточи върху **положението на младите хора**. Именно сега трябва да дадем конкретна надежда на една пета от нашите млади хора, които не могат да намерят работа. Ще постигнем промяна, когато предприятията, социалните партньори, националните власти и европейските институции се включат в инициативата „Възможности за младите“. Смятам, че това е най-неотложният социален въпрос — да реагираме на тревогите на нашите млади хора, които не могат да намерят работа. Много по-добре е те да участват в обучения и стажове, вместо да излизат на улиците в израз на тези тревоги и липсата на доверие в Съюза като цяло.
- Растежът на бъдещето означава да изпълняваме активно нашата **програма за разумно регулиране**, което ще доведе до икономии за европейските МСП в размер на 38 млрд. евро годишно“, каза председателят на ЕК и допълни, че държавите-членки трябва да дадат своя принос за намаляването на административната тежест.
- По-голям растеж може да се постигне и чрез **структурните фондове**, като се повиши техният капацитет на усвояване. Те имат изключителна роля за иновациите, обучението и заетостта, както и за развитието на МСП.

Думите на Жозе Мануел Барозу изцяло подкрепят правилността на изразяваните досега от БСК позиции – и за създаването на иновативни, качествени работни места, и за развитието на човешкия потенциал, и за подкрепата на МСП, и за намаляването на административната тежест върху бизнеса.

Остава българските управленци да отворят сетивата си за сигналите, които европейските политици и българският бизнес им подава, и да предприемат адекватни и бързи действия за преодоляване на проблемите. Това очаква от тях не само българският бизнес, но и цялото ни общество!

Обръщаме се към министъра на труда и социалната политика:

- **Не налагайте административно увеличение на МОД върху секторите без двустранни споразумения!**
- **Направете МОД препоръчителен за малките и средни предприятия, за да не дозадъшите малкото възможности за работа, които имат в момента!**

Обръщаме се към българското общество и към хората, от чиито решения зависи икономическото развитие на страната ни:

- **Не допускайте популизъмът да надделее над здравия разум и икономическата логика!**
- **Пристъпете към реформи, които да осъвременят трудовото ни законодателство, така че да гарантират стабилизиране и развитие на пазара на труда!**
- **Помислете за образованието и квалификацията на човешкия капитал, за да подобрите възможностите на младите хора за реализация тук, в родината им!**
- **Не мислете само за днес, но помислете и за утре – за това ще има ли достатъчно работа за хората, както и хора за работата!**